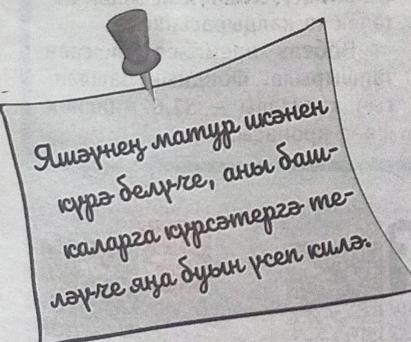

Ижаты аркылы ул бик күплөргө таныш. Эсәрләрендә яшеренгән дөреслеккә омтылу һәм жәмғият өчен сыйлану мотивлары укучыны матурлыкка һәм дөрес юлга өнді. Үзе дә әйтә бит: «Ижат – матурлыкка омтылу да, жәмғияттәге хәлләр өчен сыйлану һәм дөңяны яхши якка үзгәртергә теләү дә», – ди. Дөрес бит! Ә ничек соң әле ул кече яштән ижат белән шөғыльләнә башлаган? Яшь ижатчы өчен ин қулай уку йортасынди дип саный? Ижат – ул талантты, алла тирышлыкмы? Болар хакында язучы, журналист, драматург Айгөл апа Әхмәтгалиева фикерләрен сез дә белегез әле!

– һәр нәрсәнең чишмә башы булган кебек, язучылыкның да башланғычы була. Сезнең кайдан һәм ничек башланып китте ул, Айгөл апа?

– Чишмә башы гайләдә һәм мәктәптә дип саныйм. Безнең эти дә, әни дә уқытучы иде, шунлыктан өйдә гомер буе ин зур байлык китап булды. Әни әйтуенчә, биш яшемдә уқырга өйрәнгәнмен. Менә шуннан бирле китаптан аерылғаным да юк. Башланғыч сыйныфларда уқыган чагымда, ей эше буларак бирелгән бер-ике куплет шигырьләрем районның «Игенче даны» газетасында, аннан «Яшь ленинчы», «Ялқын» журналларында басылып чыга башлады. Аның өчен уқытучым Әсма апага бик рәхмәтлемен, миндә «нәрсәдер» барын күрә алган, күтәреп алган ул.

И, ул шигырьләр басылып чыккак, башка район укучыларыннан килгән хатлар! Бер сум илле тиен гонорары да килгәч, үзенең «хезмәт хакына» кибеттән зур каплы шоколад алыш چыгулар! «Кадерле Айгөл! Синдә язу сәләте бар. Тагында камилләшү өчен бик күп уку, язғаннарыңың безгә тагын жибәр», – дип редакцияләрдән кулдан язған хатлар! Әле беркән генә авылга кайткак, эти миң шуларны күр-

Айгөл ӘХМӘТГАЛИЕВА:

«Китап – үзе укытучы»

сэтте: Госман Садә, Рифкат Закиров, Ркаил Зәйдулла, Ләбид Лерон һәм башкалардан байтак хатлар алғанын икән...

– Язучылыйк сәләтә кешегә тумыштан би-релә дип санысызмы, алла инде бу эшкә яза-яза, укуй-укуй, тәжрибә туплый-туплый кем дә өйрәнә аламы?

– Аллаһы Тәгалә һәркемгә үзенә һәрлесен бирә, тик ул биргән сәләтән үстермәсәң, бикләнеп тә калырга мөмкин. Кулына каләм алган кеше, ин беренче чиратта, үзе күп уқырга тиеш. Татар әдәбиятында, русныкын да, чит ил әдәбиятында. Китап – үзе уқытучы. Шуның өстенә, табигатьне күрә, иштә, тоя алу да бик мөһим дип саныйм. Сәләткә килгандә, әйтк, ритмирифманы тойған һәркем шигъри куплет язарга мөмкин. Нинди дә булса вакыйганы үз күчелленнән үткәргән кеше аны ничек бар шулай итеп кәгазыгә төшерә ала. Әмма моны һич кенә дә Аллаһтан ингән чын шигърият, чын әдәбият белән бутарга ярамый. Әллә кая ерак гасырларга, ерак илләргә китмичә, үзебезнең Әрдемәнд, Шәехзадә Бабич, Әмирхан Еники, Аяз Гыйләҗев кебек оллат шәхесләребез ижатына гына карагыз...

– Бар язучының да, гадәттә, «язмыш китабы» була. Нәкъ тә әлеге китап аны укучыга таныты, гомере буе аның белән бара. Үзегезнең шундый китапны атый алыш идегезме? Әллә язылмадымы әле мондый китап?

– Язмыш китабы турында төгәл генә әйтә дә алмам. Җөнки алда ниләр языласын, ничек буласын бер Аллаһы Тәгалә генә белә. Әлегә житди, саллы дип әйтә алышлык китабы – «Туташ», ул татар театрына нигез салган беренче артистка Сәхибжамал Гыйззәтуллина-Волжская турында.

– Үзегезнең яратып укуған ТОП-3 әсәрләрегез турында сей-ләгез әле безгә дә, Айгөл апа!

– Ин авыр сорау түгел миңен бу? Җөнки укуғаннарынан өчесен генә аерып чыгару ай-хай... Шулай да Әмирхан Еникинен «Әйтелмәгән васыяты» әсәрен әйтер идем. Ничә кат укуғаннарын инде хәтерләмим дә: аның теле, әсәр эчендәге моңы тетрәндерә мине. Кадыйр Сибгатуллинның «Бер ноктада» дигән шигырь китабын – өстәл китабым, дим. Шулай ук Джек Лондонның «Мартин Иден» романын бик яратам.

– Кайсы уку йортасын тәмамладыгыз һәм чын язучы булып өлгөрү өчен ин қулай уку йортасы, сезнеңчә?

– Мин Казан дәүләт университетында укуйым, татар теле, әдәбият, тарихы һәм көнчыгыш телләре факультетын тәмамладым. Анда бик белемле, зыялыш укутучылардан белем алыш калуымны олы бәхет дип саныйм. Вахит Хаков, Сәгадәт Ибраһимов, Мөхәммәт Мәһдиев, Диләрә Тумашева кебек шәхесләр укутты безне. Мин университеттә һич кенә дә журналист, язучы булат дип көрән кеше түгел, эти-әнием кебек, укутучы булырга иде исәп... Ижатка тартилүчиләр өчен бүген дә ин төп таяныч – университеттән татар бүлеге дип саныйм. Ләкин табиб яки юрист һөнәре сайлаган кешедә дә язучылык таланты яшеренеп ятарга мөмкин бит эле...

– Соңғы арада яшь язучылар һәм ижатка тартилүчүлөр яшьләр артып китте. Сезнеңчә, бу нигә бәйле?

– Ижатка тартилүчүлөр яшьләр арта дигән сүзенә бик сөнендем эле, Гөлназ. Ижат дигәндә, әдәбиятны гына күз уңында тотмасак иде. Ижат – матурлыкка омтылу да, жәмғияттәге хәлләр өчен сыйлану да, дөңяны яхши якка үзгәртергә теләү дә бит ул. Димәк, яшәүнен барыбер матур икәнен күрә белүче, аны башкаларга күрсәтергә теләүче яңа буын үсеп килә. Димәк, дөңя үзгәрештә...

– Үзегезнең ижатны тасвирлалыган бер җәмәлә әйтергә күшсләр, нинди булыр иде ул?

– «Аллаһтан килеп, Аллаһка кайтасы барын онытма!» – дияр идем.